

## บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับกรศึกษาบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม นำเสนอตามลำดับต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

#### สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
df	แทน	ชั้นของความอิสระ (Degree of Freedom)
F	แทน	สถิติทดสอบที่ใช้ในการพิจารณาในการแจกแจงแบบเอฟ (F-distribution)
SS	แทน	ค่าผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

#### การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์บทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ใน

จังหวัดมหาสารคาม โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามความเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล นักวิชาการศึกษา และสมาชิก องค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมและรายด้าน

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อบทบาทด้านการศึกษาของ  
องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคามตามตำแหน่งและวุฒิการศึกษา  
ของผู้ตอบ แบบสอบถามโดยใช้ F – test (One Way ANOVA)

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม นำเสนอในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งและวุฒิการศึกษา

ตำแหน่ง	วุฒิการศึกษา						รวม	ร้อยละ ของ ทั้งหมด
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลปลัด	26	5.53	13	2.77	1	0.21	40	8.51
องค์การบริหารส่วนตำบล	5	1.06	31	6.60	4	0.85	40	8.51
นักวิชาการศึกษา	-	-	40	8.51	-	-	40	8.51
สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล	250	53.19	100	21.27	-	-	350	74.47
รวม	281	59.79	184	39.15	5	1.06	470	100

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 470 คน เมื่อพิจารณาตาม  
ตำแหน่งส่วนมากเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 74.47 รองลงมาเป็น  
นายก องค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และนักวิชาการศึกษา  
ร้อยละ 8.51 เท่ากัน เมื่อพิจารณาตามวุฒิการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีวุฒิมัธยมศึกษา  
ต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 59.79 รองลงมาคือปริญญาตรี ร้อยละ 39.15 และสูงกว่าปริญญา  
ตรี ร้อยละ 1.06 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาทั้งตำแหน่งและวุฒิการศึกษา พบว่าส่วนใหญ่  
เป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 53.19 และส่วน  
น้อยเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีวุฒิ สูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 0.21

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อบทบาทด้าน  
การศึกษาของ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม นำเสนอใน  
ตารางที่ 3 ถึงตารางที่ 11  
ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปฏิบัติบทบาทด้านการศึกษาของ  
องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน

บทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ด้าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
การศึกษาในระบบ	3.18	0.94	ปานกลาง
ศึกษานอกระบบ	3.13	0.92	ปานกลาง
ศึกษาตามอัธยาศัย	3.28	0.91	ปานกลาง
รวม	3.20	0.91	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับปฏิบัติบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วน  
ตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.20$ )  
เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจาก  
มากไปหาน้อย คือ การศึกษาตามอัธยาศัย ( $\bar{X} = 3.28$ ) การศึกษาในระบบ ( $\bar{X} =$   
3.18) และศึกษานอกระบบ ( $\bar{X} = 3.13$ ) ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม  
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปฏิบัติบทบาทด้านการศึกษารับรองของคณาจารย์ (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม รายด้าน จำแนกตามตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	บทบาทด้านการศึกษารองคณาจารย์	นายก อบต.			ปลัด อบต.			นักวิชาการศึกษา			สมาชิก อบต.			รวม		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
1	การศึกษาในระบบ	3.17	0.90	ปานกลาง	3.23	1.02	ปานกลาง	3.10	1.04	ปานกลาง	3.28	1.05	ปานกลาง	3.18	.94	ปานกลาง
2	การศึกษานอกระบบ	3.12	0.89	ปานกลาง	2.89	0.98	ปานกลาง	3.31	1.03	ปานกลาง	3.33	1.00	ปานกลาง	3.13	.92	ปานกลาง
3	การศึกษิตตามอัธยาศัย	3.28	0.87	ปานกลาง	3.02	1.03	ปานกลาง	3.36	1.04	ปานกลาง	3.49	0.91	ปานกลาง	3.28	.91	ปานกลาง
	รวม	3.19	0.88	ปานกลาง	3.05	1.01	ปานกลาง	3.26	1.03	ปานกลาง	3.36	0.98	ปานกลาง	3.20	.91	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พบว่า ระดับปฏิบัติบทบาทด้านการศึกษารองคณาจารย์ (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.20$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การศึกษิตตามอัธยาศัย ( $\bar{X} = 3.28$ ) การศึกษาในระบบ ( $\bar{X} = 3.18$ ) และการศึกษานอกระบบ ( $\bar{X} = 3.13$ ) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกตำแหน่ง ทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการศึกษาตามอัธยาศัย ( $\bar{X} = 3.28$ ) การศึกษาในระบบ ( $\bar{X} = 3.33$ ) และการศึกษานอกระบบ ( $\bar{X} = 3.12$ ) ตามลำดับ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการศึกษาตามอัธยาศัย ( $\bar{X} = 3.36$ ) การศึกษิตตามอัธยาศัย ( $\bar{X} = 3.31$ ) และการศึกษานอกระบบ ( $\bar{X} = 3.02$ ) ตามลำดับ นักวิชาการศึกษา ด้าน การศึกษิตตามอัธยาศัย ( $\bar{X} = 3.28$ ) การศึกษานอกระบบ ( $\bar{X} = 3.17$ ) และการศึกษานอกระบบ ( $\bar{X} = 3.12$ ) ตามลำดับ และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ด้าน การศึกษิตตามอัธยาศัย ( $\bar{X} = 3.49$ ) การศึกษานอกระบบ ( $\bar{X} = 3.02$ ) และการศึกษิตตามอัธยาศัย ( $\bar{X} = 2.89$ ) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปฏิบัติบทบาทด้านการศึกษาระดับปฏิบัติการของคณาจารย์บริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม  
ด้านการศึกษาระบบ จำแนกตามตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	บทบาทด้านการศึกษาของ องค์การบริหารส่วนตำบล	นายก อบต.			ปลัด อบต.			นักวิชาการศึกษา			สมาชิก อบต.			รวม		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
1	กำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการ ร่วมกับ สถานศึกษา	3.12	0.86	ปานกลาง	3.35	1.05	ปานกลาง	3.10	1.03	ปานกลาง	3.12	.91	ปานกลาง	3.13	0.89	ปานกลาง
2	ให้การสนับสนุน งบประมาณเพื่อการ พัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	3.27	0.84	ปานกลาง	3.22	1.04	ปานกลาง	3.25	1.14	ปานกลาง	3.30	1.09	ปานกลาง	3.27	0.91	ปานกลาง
3	เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.28	0.98	ปานกลาง	3.37	1.12	ปานกลาง	3.17	1.10	ปานกลาง	3.62	1.21	มาก	3.30	1.03	ปานกลาง
4	ให้ข้อเสนอแนะต่อสถานศึกษา เพื่อนำภูมิ ปัญญาท้องถิ่นในชุมชนมาให้ความรู้แก่นักเรียน	3.32	0.90	ปานกลาง	3.22	1.04	ปานกลาง	3.17	0.98	ปานกลาง	3.40	1.10	ปานกลาง	3.31	0.94	ปานกลาง
5	เสนอความคิดเห็นในการสร้างและ ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้อง กับความต้องการของชุมชน	3.10	0.97	ปานกลาง	3.30	0.93	ปานกลาง	3.07	0.97	ปานกลาง	3.17	1.15	ปานกลาง	3.12	0.96	ปานกลาง
6	เสนอความคิดเห็น ต่อการสอนของครู เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของ ท้องถิ่น	3.07	1.01	ปานกลาง	3.05	1.06	ปานกลาง	3.00	1.03	ปานกลาง	3.25	1.21	ปานกลาง	3.11	1.04	ปานกลาง

ข้อ	บทบาทด้านการศึกษาขององค์กรการบริหารส่วนตำบล	นายก อบต.			ปลัด อบต.			นักวิชาการศึกษา			สมาชิก อบต.			รวม		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
7	จัดให้มีการประเมินและติดตามผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	2.96	0.99	ปานกลาง	3.25	1.05	ปานกลาง	3.07	1.14	ปานกลาง	3.25	1.08	ปานกลาง	3.02	1.01	ปานกลาง
8	เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผลงานของสถานศึกษา	3.14	0.95	ปานกลาง	3.37	1.10	ปานกลาง	3.12	1.06	ปานกลาง	3.10	1.03	ปานกลาง	3.15	0.98	ปานกลาง
9	เป็นผู้ประสานงานระหว่างสถานศึกษาและหน่วยงานภาครัฐและเอกชน	3.14	0.91	ปานกลาง	3.37	1.00	ปานกลาง	3.10	1.12	ปานกลาง	3.37	0.95	ปานกลาง	3.17	0.94	ปานกลาง
10	เป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เช่น การจัดกีฬา การจัดกิจกรรมอนุรักษ์	3.71	0.88	มาก	3.25	1.17	ปานกลาง	3.50	1.17	ปานกลาง	3.52	1.13	มาก	3.64	0.97	มาก
11	วัฒนธรรมท้องถิ่น	2.83	1.02	ปานกลาง	3.10	1.12	ปานกลาง	2.85	1.16	ปานกลาง	2.95	1.15	ปานกลาง	2.86	1.05	ปานกลาง
12	เป็นคณะกรรมการตรวจสอบ การใช้งบประมาณของสถานศึกษา	2.83	1.02	ปานกลาง	3.12	1.06	ปานกลาง	2.70	1.28	ปานกลาง	3.27	1.13	ปานกลาง	2.88	1.07	ปานกลาง
13	เป็นคณะกรรมการกำกับ ติดตาม ควบคุม สอดส่อง การทำงานของครูในสถานศึกษา	3.34	0.97	ปานกลาง	3.07	1.02	ปานกลาง	3.20	1.30	ปานกลาง	3.37	1.23	ปานกลาง	3.31	1.03	ปานกลาง
14	เสนอแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา	3.24	0.97	ปานกลาง	2.87	1.06	ปานกลาง	3.17	1.25	ปานกลาง	3.22	1.22	ปานกลาง	3.20	1.03	ปานกลาง
	รวม	3.17	0.90	ปานกลาง	3.23	1.02	ปานกลาง	3.10	1.04	ปานกลาง	3.28	1.05	ปานกลาง	3.18	0.94	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 พบว่าระดับปฏิบัติตามบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม ด้านการศึกษาในระบบ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.18$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือ เป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เช่น การจัดกีฬา การจัดกิจกรรมอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ( $\bar{X} = 3.64$ ) และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 13 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ให้ข้อเสนอแนะต่อสถานศึกษา เพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนมาให้ความรู้แก่นักเรียนและ รับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา ( $\bar{X} = 3.31$ ) เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ( $\bar{X} = 3.30$ ) ให้การสนับสนุนงบประมาณเพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ( $\bar{X} = 3.27$ ) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า

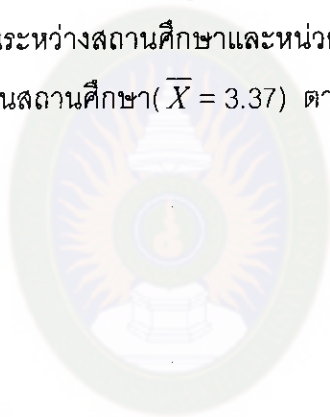
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีระดับปฏิบัติตามบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.17$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือ เป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เช่น การจัดกีฬา การจัดกิจกรรมอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ( $\bar{X} = 3.71$ ) และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 13 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ให้ข้อเสนอแนะต่อสถานศึกษา เพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนมาให้ความรู้แก่นักเรียน และ รับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา ( $\bar{X} = 3.34$ ) ให้ข้อเสนอแนะต่อสถานศึกษา เพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนมาให้ความรู้แก่นักเรียน ( $\bar{X} = 3.32$ ) เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ( $\bar{X} = 3.28$ )

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลมีระดับปฏิบัติตามบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.23$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ เป็นผู้ประสานงานระหว่างสถานศึกษาและหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผลงานของสถานศึกษา และ เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ( $\bar{X} = 3.37$ ) เท่ากัน

นักวิชาการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลมีระดับปฏิบัติตามบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.10$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ เป็น ผู้นำในการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เช่น การจัดกีฬา การจัดกิจกรรมอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ( $\bar{X} = 3.50$ ) ให้การสนับสนุน งบประมาณ

เพื่อ การพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ( $\bar{X} = 3.25$ ) และ รับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา ( $\bar{X} = 3.20$ ) ตามลำดับ

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีระดับปฏิบัติตามบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.28$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ( $\bar{X} = 3.62$ ) และเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่าง สถานศึกษากับชุมชน เช่น การจัดกีฬา การจัดกิจกรรมอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ( $\bar{X} = 3.52$ ) อยู่ในระดับปานกลาง 12 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ให้ข้อ เสนอแนะต่อสถานศึกษา เพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนมาให้ความรู้แก่นักเรียน ( $\bar{X} = 3.40$ ) เป็นผู้ประสานงานระหว่างสถานศึกษาและหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ( $\bar{X} = 3.37$ ) และรับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา ( $\bar{X} = 3.37$ ) ตามลำดับ



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม  
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY



ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปฏิบัติบทบาทด้านการศึกษารององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม  
ด้านการศึกษาระบบ จำแนกตามตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	บทบาทด้านการศึกษารององค์การบริหารส่วนตำบล	นายก อบต.			ปลัด อบต.			นักวิชาการศึกษา			สมาชิก อบต.			รวม		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
15	การกำหนดนโยบาย แผนงาน และโครงการของ การเรียนชุมชน	3.00	0.84	ปานกลาง	2.75	1.03	ปานกลาง	3.25	1.08	ปานกลาง	3.12	1.04	ปานกลาง	3.01	0.90	ปานกลาง
16	เป็นคณะกรรมการวางแผนของศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	2.98	0.92	ปานกลาง	2.50	1.01	น้อย	3.05	1.13	ปานกลาง	3.25	1.10	ปานกลาง	2.96	0.98	ปานกลาง
17	ให้การสนับสนุนงบประมาณเพื่อโครงการกิจกรรมของศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	3.31	0.89	ปานกลาง	3.02	.99	ปานกลาง	3.42	1.19	ปานกลาง	3.37	1.12	ปานกลาง	3.30	0.94	ปานกลาง
18	ให้ข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการศูนย์การเรียนรู้ ชุมชน เพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนมาให้ความรู้แก่นักเรียน	3.31	0.90	ปานกลาง	3.15	1.00	ปานกลาง	3.50	1.01	ปานกลาง	3.47	1.08	ปานกลาง	3.33	0.93	ปานกลาง
19	เสนอความคิดเห็นในการสร้างและปรับปรุงหลักสูตรของศูนย์การเรียนรู้ชุมชนให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน เช่น	3.09	0.94	ปานกลาง	2.70	.91	ปานกลาง	3.27	1.07	ปานกลาง	3.42	.98	ปานกลาง	3.10	0.96	ปานกลาง
20	การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลงานของศูนย์การเรียนรู้ ชุมชน	3.17	0.94	ปานกลาง	2.87	1.06	ปานกลาง	3.35	1.03	ปานกลาง	3.12	1.09	ปานกลาง	3.15	0.97	ปานกลาง

ข้อ	บทบาทด้านการศึกษาของ องค์การบริหารส่วนตำบล	นายก อบต.		ปลัด อบต.		นักวิชาการศึกษา		สมาชิก อบต.		รวม			
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
21	เป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างศูนย์การเรียนรู้ชุมชนกับชุมชน เช่นการจัดกิจกรรมวันนัดพบแรงงาน เป็นต้น	3.02	0.92	ปานกลาง	2.85	1.05	ปานกลาง	3.17	1.10	ปานกลาง	3.03	0.96	ปานกลาง
22	เป็นผู้ประสานงานกับบุคคล หน่วยงานของภาครัฐ ภาคเอกชน ตลอดจนผู้รู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น มาให้ความรู้กับประชาชนในศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	3.17	0.95	ปานกลาง	2.80	1.01	ปานกลาง	3.32	1.07	ปานกลาง	3.17	0.96	ปานกลาง
23	เป็นคณะกรรมการตรวจสอบการใช้งบประมาณของศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	2.89	0.95	ปานกลาง	2.65	1.02	ปานกลาง	3.12	1.01	ปานกลาง	2.92	0.98	ปานกลาง
24	เป็นคณะกรรมการกำกับ ติดตามและประเมินผลการทำงานของศูนย์การเรียนรู้ชุมชนและคณะกรรมการศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	2.88	0.96	ปานกลาง	3.15	1.12	ปานกลาง	3.40	0.92	ปานกลาง	2.99	0.99	ปานกลาง

ข้อ	บทบาทด้านการศึกษาของ องค์การบริหารส่วนตำบล	นายก อบต.			ปลัด อบต.			นักวิชาการศึกษา			สมาชิก อบต.			รวม		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
25	การรับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน และ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	3.32	0.98	ปานกลาง	3.05	1.01	ปานกลาง	3.47	1.06	ปานกลาง	3.47	1.08	ปานกลาง	3.32	1.00	ปานกลาง
26	เสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ในชุมชนและศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	3.25	0.94	ปานกลาง	3.20	1.09	ปานกลาง	3.47	1.10	ปานกลาง	3.50	1.01	ปานกลาง	3.28	0.97	ปานกลาง
		3.12	0.89	ปานกลาง	2.89	0.98	ปานกลาง	3.31	1.03	ปานกลาง	3.33	1.00	ปานกลาง	3.13	0.92	ปานกลาง
		รวม														

จากตารางที่ 6 พบว่าระดับปฏิบัติตามบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม ด้านการศึกษานอกระบบ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.13$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ให้ข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการศูนย์การเรียนรู้ชุมชน เพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่น ในชุมชนมาให้ความรู้แก่นักเรียน ( $\bar{X} = 3.33$ ) การรับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน และ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ( $\bar{X} = 3.32$ ) และเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนและศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

เมื่อพิจารณาตามตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีระดับปฏิบัติตามบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.12$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การรับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน และศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ( $\bar{X} = 3.32$ ) ให้การสนับสนุน งบประมาณเพื่อในการจัดกิจกรรมของศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ( $\bar{X} = 3.31$ ) และให้ข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการศูนย์การเรียนรู้ชุมชน เพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่น ในชุมชนมาให้ความรู้แก่นักเรียน ( $\bar{X} = 3.31$ ) ตามลำดับ

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลมีระดับปฏิบัติตามบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 2.89$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 11 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ เสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนและศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ( $\bar{X} = 3.20$ ) ให้ข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการศูนย์การเรียนรู้ชุมชน เพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนมาให้ความรู้แก่นักเรียน ( $\bar{X} = 3.15$ ) และเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลงานของศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ( $\bar{X} = 3.15$ ) ตามลำดับ และอยู่ในระดับน้อย 1 ข้อ คือ เป็นคณะกรรมการวางแผนของศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ให้การสนับสนุน งบประมาณเพื่อในการจัดกิจกรรมของศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ( $\bar{X} = 2.50$ )

นักวิชาการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลมีระดับปฏิบัติตามบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.31$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ ให้การสนับสนุน งบประมาณเพื่อในการจัดกิจกรรมของศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ( $\bar{X} = 3.47$ ) ให้ข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการศูนย์การเรียนรู้ชุมชน เพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่น ในชุมชนมาให้ความรู้แก่นักเรียน ( $\bar{X} = 3.47$ ) และให้การสนับสนุน งบประมาณเพื่อในการจัดกิจกรรมของศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ( $\bar{X} = 3.42$ ) ตามลำดับ

สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมีระดับปฏิบัติตามบทบาทด้านการศึกษาของ  
 องค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.33$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ  
 พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ เสนอ  
 แนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนและศูนย์การเรียนรู้ชุมชน( $\bar{X} = 3.50$ ) ให้ข้อ  
 เสนอแนะต่อคณะกรรมการศูนย์การเรียนรู้ชุมชน เพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่น ในชุมชนมาให้ความรู้  
 แก่นักเรียน ( $\bar{X} = 3.47$ ) และ การรับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน และ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน  
 ( $\bar{X} = 3.47$ ) ตามลำดับ



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม  
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปฏิบัติการด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม  
 ด้านการศึกษาดำเนินการตามอัยยาศัย จำแนกตามตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	บทบาทด้านการศึกษาของ องค์การบริหารส่วนตำบล	นายก อบต.			ปลัด อบต.			นักวิชาการศึกษา			สมาชิก อบต.			รวม		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
27	หรือกับประชาชนในการแลกเปลี่ยน ความรู้ ความคิดเห็น ประสพการณ์ และ แสวงหาความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เวที ชาวบ้าน ประชาคมชาวบ้าน เป็นต้น	3.56	0.88	มาก	2.87	1.30	ปานกลาง	3.77	1.14	มาก	3.77	0.97	มาก	3.53	0.89	มาก
28	กำหนดรายละเอียด แผนงานและโครงการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัด การศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ ไว้ในแผนปฏิบัติ การขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่าง ชัดเจน	3.37	0.86	ปานกลาง	3.07	1.02	ปานกลาง	3.52	1.13	มาก	3.67	0.99	มาก	3.38	0.91	ปานกลาง
29	จัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมการศึกษา ท้องถิ่น	3.40	0.83	ปานกลาง	2.92	1.11	ปานกลาง	3.45	1.15	ปานกลาง	3.82	0.78	มาก	3.40	0.90	ปานกลาง
30	เป็นคณะกรรมการการศึกษา ขององค์กร บริหารส่วนตำบล ในการส่งเสริมการจัด การศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ ให้แก่ประชาชน	3.26	0.88	ปานกลาง	3.00	1.03	ปานกลาง	3.25	1.08	ปานกลาง	3.52	0.87	มาก	3.25	0.92	ปานกลาง

ข้อ	บทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล	นายก อบต.			ปลัด อบต.			นักวิชาการศึกษา			สมาชิก อบต.			รวม		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
31	เป็นคณะกรรมการกำหนดคุณสมบัติของผู้ให้ความรู้การศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ กับประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษา	3.05	0.86	ปานกลาง	2.85	1.05	ปานกลาง	3.40	1.03	ปานกลาง	3.25	1.03	ปานกลาง	3.08	0.91	ปานกลาง
32	ให้ข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการการศึกษา ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษา รูปแบบต่าง ๆ	3.17	0.90	ปานกลาง	2.95	1.03	ปานกลาง	3.07	1.07	ปานกลาง	3.37	1.00	ปานกลาง	3.16	0.94	ปานกลาง
33	เสนอความคิดเห็น การจัดทำหลักสูตรการจัดกิจกรรม ในการจัดการศึกษา รูปแบบต่าง ๆ ให้แก่ประชาชนต่อคณะกรรมการศึกษา ขององค์การบริหารส่วนตำบล	3.11	0.97	ปานกลาง	2.85	1.05	ปานกลาง	3.12	1.04	ปานกลาง	3.35	1.07	ปานกลาง	3.11	0.99	ปานกลาง
34	เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ผลงานการจัดการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ ให้แก่ประชาชน	3.31	0.91	ปานกลาง	3.15	1.07	ปานกลาง	3.30	1.09	ปานกลาง	3.45	0.98	ปานกลาง	3.31	0.94	ปานกลาง

ข้อ	บทบาทด้านการศึกษาของ องค์การบริหารส่วนตำบล	นายก อบต.			ปลัด อบต.			นักวิชาการศึกษา			สมาชิก อบต.			รวม		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
35	ช่วยเหลือ ประสานงานให้กับเครือข่ายการ เรียนรู้แต่ละกลุ่มประชาคมในตำบล	3.50	0.87	ปานกลาง	3.07	1.04	ปานกลาง	3.30	1.09	ปานกลาง	3.75	0.86	มาก	3.46	0.92	ปานกลาง
36	รับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการศึกษา รูปแบบต่างๆ ให้แก่ประชาชน	3.45	0.84	ปานกลาง	2.90	0.87	ปานกลาง	3.42	1.12	ปานกลาง	3.62	0.92	มาก	3.41	0.89	ปานกลาง
37	เสนอแนวทางการแก้ปัญหาในการจัด การศึกษารูปแบบต่างๆ ให้แก่ประชาชน	3.28	0.85	ปานกลาง	2.77	1.07	ปานกลาง	3.25	1.14	ปานกลาง	3.62	0.77	มาก	3.26	0.91	ปานกลาง
38	มีข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์นำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	3.54	0.82	มาก	3.10	1.25	ปานกลาง	3.65	1.02	มาก	3.52	0.93	มาก	3.56	0.89	มาก
39	จัดให้มีห้องสมุดของชุมชนเพื่อเป็นแหล่ง ศึกษา ค้นคว้า	3.06	0.98	ปานกลาง	2.97	1.00	ปานกลาง	3.07	1.24	ปานกลาง	3.17	1.17	ปานกลาง	3.06	1.03	ปานกลาง
40	จัดหาเทคโนโลยีในการนำเสนอข้อมูล ข่าวสาร เช่นคอมพิวเตอร์	3.17	1.08	ปานกลาง	3.30	1.17	ปานกลาง	3.37	1.12	ปานกลาง	3.37	1.14	ปานกลาง	3.22	1.09	ปานกลาง
41	เปิดโอกาสให้ประชาชนได้ค้นคว้าข้อมูล ข่าวสาร ด้วยตนเองทางอินเทอร์เน็ต	3.11	1.12	ปานกลาง	3.30	1.12	ปานกลาง	3.22	1.12	ปานกลาง	3.15	1.16	ปานกลาง	3.14	1.12	ปานกลาง
42	มีการนำเสนอ/รายงานข้อมูลข่าวสารที่ รวดเร็ว เข้าใจง่าย	3.18	0.96	ปานกลาง	3.27	1.06	ปานกลาง	3.62	0.97	มาก	3.40	.95	ปานกลาง	3.24	0.77	ปานกลาง
	รวม	3.28	0.87	ปานกลาง	3.02	1.03	ปานกลาง	3.36	1.04	ปานกลาง	3.49	.91	ปานกลาง	3.28	0.91	ปานกลาง



จากตารางที่ 7 พบว่าระดับปฏิบัติตามบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม ด้านการศึกษาตามอัธยาศัย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.28$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือมีข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ( $\bar{X} = 3.56$ ) และหารือกับประชาชนในการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ประสบการณ์ และแสวงหาความรู้ใน รูปแบบต่าง ๆ เช่น เวทีชาวบ้าน ประชาคมชาวบ้าน เป็นต้น ( $\bar{X} = 3.53$ ) อยู่ในระดับปานกลาง 14 ข้อ เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ช่วยเหลือประสานงานให้กับเครือข่ายการเรียนรู้แต่ละกลุ่มประชาคมในตำบล ( $\bar{X} = 3.46$ ) รับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการศึกษารูปแบบต่าง ๆ ให้แก่ประชาชน ( $\bar{X} = 3.41$ ) และ จัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริม การศึกษาท้องถิ่น ( $\bar{X} = 3.40$ ) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีระดับปฏิบัติตามบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.28$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ หารือกับประชาชนในการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ประสบการณ์ และแสวงหาความรู้ใน รูปแบบต่าง ๆ เช่น เวทีชาวบ้าน ประชาคมชาวบ้าน เป็นต้น ( $\bar{X} = 3.56$ ) และมีข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์นำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน ( $\bar{X} = 3.54$ ) อยู่ในระดับปานกลาง 14 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ รับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการศึกษารูปแบบต่าง ๆ ให้แก่ประชาชน ( $\bar{X} = 3.50$ ) ช่วยเหลือประสานงานให้กับเครือข่ายการเรียนรู้แต่ละกลุ่มประชาคมในตำบล ( $\bar{X} = 3.45$ ) และ จัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมการศึกษาท้องถิ่น ( $\bar{X} = 3.40$ ) ตามลำดับ

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลมีระดับปฏิบัติตามบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.02$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือจัดหาเทคโนโลยีในการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร เช่นคอมพิวเตอร์ ( $\bar{X} = 3.30$ ) เปิดโอกาสให้ประชาชนได้ค้นคว้าข้อมูลข่าวสาร ด้วยตนเองทางอินเทอร์เน็ต ( $\bar{X} = 3.30$ ) และ มีการนำเสนอ/รายงาน ข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็ว เข้าใจง่าย ( $\bar{X} = 3.27$ ) ตามลำดับ

นักวิชาการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลมีระดับปฏิบัติตามบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.36$ ) เมื่อพิจารณาเป็นราย

ข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ หารือกับประชาชนในการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ประสบการณ์ และแสวงหาความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เวทีชาวบ้าน ประชาคมชาวบ้าน เป็นต้น ( $\bar{X} = 3.77$ ) มีข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ( $\bar{X} = 3.68$ ) และ มีการนำเสนอ/รายงานข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็ว เข้าใจง่าย ( $\bar{X} = 3.62$ ) อยู่ในระดับปานกลาง 12 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ จัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมการศึกษาท้องถิ่น ( $\bar{X} = 3.45$ ) รับผิดชอบต่อปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการศึกษารูปแบบต่าง ๆ ให้แก่ประชาชน ( $\bar{X} = 3.42$ ) และเป็นคณะกรรมการกำหนดคุณสมบัติของผู้ให้ความรู้กับประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการจัดการศึกษารูปแบบต่าง ๆ ( $\bar{X} = 3.40$ ) ตามลำดับ

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีระดับปฏิบัติตามบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.49$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 8 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ จัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมการศึกษาท้องถิ่น ( $\bar{X} = 3.82$ ) หารือกับประชาชนในการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ประสบการณ์ และแสวงหาความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เวทีชาวบ้าน ประชาคมชาวบ้าน เป็นต้น ( $\bar{X} = 3.77$ ) และ ช่วยเหลือ ประสานงานให้กับเครือข่ายการเรียนรู้แต่ละกลุ่มประชาคมในตำบล ( $\bar{X} = 3.75$ ) ตามลำดับ อยู่ในระดับปานกลาง 8 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ผลงาน การจัดการศึกษารูปแบบต่าง ๆ ให้แก่ประชาชน ( $\bar{X} = 3.45$ ) มีการนำเสนอ/รายงานข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็ว เข้าใจง่าย ( $\bar{X} = 3.40$ ) จัดหาเทคโนโลยีในการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร เช่น คอมพิวเตอร์ ( $\bar{X} = 3.37$ ) และ ให้ข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการการศึกษา ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษา รูปแบบต่าง ๆ ( $\bar{X} = 3.37$ ) ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปฏิบัติบนทาบด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม  
 ราชดำเนิน จําแนกตามวุฒิการศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	บทบาทด้านการศึกษาของ องค์การบริหารส่วนตำบล	ต่ำกว่าปริญญาตรี			ปริญญาตรี			สูงกว่าปริญญาตรี			รวม		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
1	การศึกษาในระบบ	3.23	0.90	ปานกลาง	3.10	0.98	ปานกลาง	2.95	1.27	ปานกลาง	3.09	0.94	ปานกลาง
2	การศึกษานอกระบบ	3.20	0.86	ปานกลาง	3.02	0.99	ปานกลาง	3.20	1.45	ปานกลาง	3.14	0.92	ปานกลาง
3	การศึกษตามอัธยาศัย	3.34	0.85	ปานกลาง	3.19	0.97	ปานกลาง	3.38	1.21	ปานกลาง	3.30	0.91	ปานกลาง
	รวม	3.26	0.87	ปานกลาง	3.10	0.97	ปานกลาง	3.18	1.30	ปานกลาง	3.17	0.91	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่า ระดับปฏิบัติบนทาบด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.17$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การศึกษาตามอัธยาศัย ( $\bar{X} = 3.30$ ) การศึกษานอกระบบ ( $\bar{X} = 3.09$ ) และการศึกษาในระบบ ( $\bar{X} = 3.14$ ) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามวุฒิการศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกวุฒิการศึกษา ทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ต่ำกว่าปริญญาตรี ( $\bar{X} = 3.26$ ) ด้านการศึกษาตามอัธยาศัย ( $\bar{X} = 3.34$ ) การศึกษาในระบบ ( $\bar{X} = 3.23$ ) และการศึกษานอกระบบ ( $\bar{X} = 3.20$ ) ตามลำดับ สูงกว่าปริญญาตรี ( $\bar{X} = 3.18$ ) ด้านการศึกษาตามอัธยาศัย ( $\bar{X} = 3.38$ ) การศึกษานอกระบบ ( $\bar{X} = 3.20$ ) และ การศึกษาในระบบ ( $\bar{X} = 2.95$ ) ตามลำดับ และปริญญาตรี ( $\bar{X} = 3.10$ ) ด้านการศึกษาตามอัธยาศัย ( $\bar{X} = 3.19$ ) การศึกษาในระบบ ( $\bar{X} = 3.10$ ) และ การศึกษานอกระบบ ( $\bar{X} = 3.02$ ) ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปฏิบัติบทบาทด้านการจัดการบริหารของส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม  
ด้านการศึกษาในระบบ จำแนกตามวุฒิการศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	บทบาทด้านการศึกษาของ องค์การบริหารส่วนตำบล	ต่ำกว่าปริญญาตรี			ปริญญาตรี			สูงกว่าปริญญาตรี			รวม		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
1	กำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการ ร่วมกับสถานศึกษา ให้การสนับสนุนงบประมาณเพื่อการพัฒนาการจัด	3.18	0.81	ปานกลาง	3.07	1.01	ปานกลาง	3.00	1.00	ปานกลาง	3.13	0.89	ปานกลาง
2	การศึกษาของสถานศึกษา เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.28	0.84	ปานกลาง	3.24	1.00	ปานกลาง	3.40	1.51	ปานกลาง	3.27	0.91	ปานกลาง
3	ให้ข้อเสนอแนะต่อสถานศึกษา เพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่น ในชุมชนมาให้ความรู้แก่นักเรียน	3.39	0.93	ปานกลาง	3.19	1.15	ปานกลาง	2.80	1.09	ปานกลาง	3.30	1.03	ปานกลาง
4	เสนอความคิดเห็นในการสร้างและปรับปรุงหลักสูตร สถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน	3.35	0.88	ปานกลาง	3.24	1.01	ปานกลาง	3.20	1.30	ปานกลาง	3.31	0.94	ปานกลาง
5	เสนอความคิดเห็นต่อการสอนของครู เพื่อให้สอดคล้องกับ ความต้องการของท้องถิ่น	3.17	0.97	ปานกลาง	3.06	0.97	ปานกลาง	2.80	1.64	ปานกลาง	3.12	0.98	ปานกลาง
6	จัดให้มีการประเมินและจัดตามผลการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา	3.17	1.00	ปานกลาง	3.03	1.07	ปานกลาง	2.80	1.64	ปานกลาง	3.11	1.04	ปานกลาง
7		3.09	0.96	ปานกลาง	2.92	1.08	ปานกลาง	2.60	1.34	ปานกลาง	3.02	1.01	ปานกลาง

ข้อ	บทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล	ต่ำกว่าปริญญาตรี			ปริญญาตรี			สูงกว่าปริญญาตรี			รวม		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
8	เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผลงานของสถานศึกษา	3.13	0.96	ปานกลาง	3.20	1.00	ปานกลาง	2.80	1.09	ปานกลาง	3.15	0.98	ปานกลาง
9	เป็นผู้ประสานงานระหว่างสถานศึกษาและหน่วยงานภาครัฐและเอกชน	3.20	0.88	ปานกลาง	3.14	1.01	ปานกลาง	3.20	1.48	ปานกลาง	3.17	0.94	ปานกลาง
10	เป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เช่น การจัดกีฬา การจัดการกิจกรรมอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น	3.75	0.92	มาก	3.48	1.00	ปานกลาง	3.20	1.30	ปานกลาง	3.64	0.97	มาก
11	เป็นคณะกรรมการตรวจสอบ การใช้งบประมาณของสถานศึกษา	2.93	1.04	ปานกลาง	2.75	1.07	ปานกลาง	2.80	1.30	ปานกลาง	2.86	1.05	ปานกลาง
12	เป็นคณะกรรมการกำกับ ติดตาม ควบคุม สอดส่อง การทำงานของครูในสถานศึกษา	2.95	1.06	ปานกลาง	2.77	1.07	ปานกลาง	2.60	1.34	ปานกลาง	2.88	1.07	ปานกลาง
13	รับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา	3.37	1.00	ปานกลาง	3.22	1.06	ปานกลาง	3.20	1.30	ปานกลาง	3.31	1.03	ปานกลาง
14	เสนอแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา	3.27	1.00	ปานกลาง	3.11	1.07	ปานกลาง	3.00	1.58	ปานกลาง	3.20	1.03	ปานกลาง
	รวม	3.23	0.90	ปานกลาง	3.10	0.98	ปานกลาง	2.95	1.27	ปานกลาง	3.18	0.94	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 พบว่าระดับปฏิบัติตามบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม ด้านการศึกษาในระบบ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.18$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือ เป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เช่น การจัดกีฬา การจัดกิจกรรมอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ( $\bar{X} = 3.64$ ) และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 13 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ให้ข้อเสนอแนะต่อสถานศึกษา เพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนมาให้ความรู้แก่นักเรียนและ รับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา ( $\bar{X} = 3.31$ ) เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ( $\bar{X} = 3.30$ ) ให้การสนับสนุนงบประมาณเพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ( $\bar{X} = 3.27$ ) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามวุฒิการศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า

ผู้มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีระดับปฏิบัติตามบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.23$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือ เป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับ ชุมชน เช่น การจัดกีฬา การจัดกิจกรรมอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ( $\bar{X} = 3.75$ ) และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 13 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ เป็น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ( $\bar{X} = 3.39$ ) รับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา ( $\bar{X} = 3.37$ ) ให้ข้อเสนอแนะต่อสถานศึกษา เพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนมาให้ความรู้แก่นักเรียน ( $\bar{X} = 3.35$ ) ตามลำดับ

ผู้มีวุฒิปริญญาตรีมีระดับปฏิบัติตามบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.10$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ เป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เช่น การจัดกีฬา การจัดกิจกรรมอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ( $\bar{X} = 3.48$ ) ให้การสนับสนุน งบประมาณเพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และให้ข้อเสนอแนะต่อสถานศึกษา เพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนมาให้ความรู้แก่นักเรียน ( $\bar{X} = 3.24$ ) ตามลำดับ

ผู้มีวุฒิสองกว่าปริญญาตรีมีระดับปฏิบัติตามบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 2.95$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ให้การสนับสนุนงบประมาณเพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ( $\bar{X} = 3.40$ ) ให้

ข้อเสนอแนะต่อสถานศึกษา เพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนมาให้ความรู้แก่นักเรียน เป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เช่น การจัดกีฬา การจัดกิจกรรมอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น เสนอแนวทางแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา และเป็นผู้ประสานงานระหว่างสถานศึกษาและหน่วยงานของรัฐและเอกชน ( $\bar{X} = 320$ ). เท่ากัน



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม  
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY





ข้อ	บทบาทด้านการศึกษาของ องค์การบริหารส่วนตำบล	ต่ำกว่าปริญญาตรี			ปริญญาตรี			สูงกว่าปริญญาตรี			รวม		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
22	เป็นผู้ประสานงานกับบุคคล หน่วยงานของภาครัฐ ภาคเอกชน ตลอดจนผู้รู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น มาให้ความรู้ กับประชาชนในศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	3.23	0.91	ปานกลาง	3.07	1.07	ปานกลาง	3.40	1.51	ปานกลาง	3.17	0.99	ปานกลาง
23	เป็นคณะกรรมการตรวจสอบการใช้งบประมาณของศูนย์การ เรียนรู้ชุมชน	3.00	0.95	ปานกลาง	2.79	1.01	ปานกลาง	3.00	1.41	ปานกลาง	2.92	0.98	ปานกลาง
24	เป็นคณะกรรมการกำกับ ติดตามและประเมินผลการทำงาน ของครู ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนและคณะกรรมการศูนย์การ เรียนรู้ชุมชน	3.01	0.93	ปานกลาง	2.97	1.07	ปานกลาง	3.00	1.41	ปานกลาง	2.99	0.99	ปานกลาง
25	การรับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน และศูนย์การเรียนรู้ ชุมชน	3.41	0.96	ปานกลาง	3.19	1.03	ปานกลาง	3.60	1.14	มาก	3.32	1.00	ปานกลาง
26	เสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนและศูนย์ การเรียนรู้ชุมชน	3.32	0.91	ปานกลาง	3.23	1.06	ปานกลาง	3.60	1.14	มาก	3.28	0.97	ปานกลาง
	รวม	3.20	0.86	ปานกลาง	3.02	0.99	ปานกลาง	3.20	1.45	ปานกลาง	3.13	0.92	ปานกลาง

ตารางที่ 10 พบว่าระดับปฏิบัติตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม ด้านการศึกษานอกระบบ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.13$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ให้ข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการศูนย์การเรียนรู้ชุมชน เพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนมาให้ความรู้แก่นักเรียน ( $\bar{X} = 3.33$ ) การรับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน และศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ( $\bar{X} = 3.32$ ) และเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นใน ชุมชนและศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ( $\bar{X} = 3.28$ ) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามวุฒิการศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า

ผู้มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีระดับปฏิบัติตามบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.20$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ให้การสนับสนุนงบประมาณเพื่อในการจัดกิจกรรมของศูนย์การเรียนรู้ ชุมชน และ การรับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน และศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ( $\bar{X} = 3.41$ ) และให้ข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการศูนย์การเรียนรู้ชุมชน เพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่น ในชุมชนมาให้ความรู้แก่นักเรียน ( $\bar{X} = 3.37$ ) ตามลำดับ

ผู้มีวุฒิปริญญาตรีมีระดับปฏิบัติตามบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.02$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับ ปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ให้ข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการศูนย์การเรียนรู้ ชุมชน เพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่น ในชุมชนมาให้ความรู้แก่นักเรียน และเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นใน ชุมชนและศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ( $\bar{X} = 3.23$ ) และการรับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน และศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ( $\bar{X} = 3.19$ ) ตามลำดับ

ผู้มีวุฒิสูงกว่าปริญญาตรีมีระดับปฏิบัติตามบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.20$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ คือการรับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน และศูนย์การเรียนรู้ชุมชน และ เสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนและศูนย์การเรียนรู้ ชุมชน ( $\bar{X} = 3.60$ ) เท่ากัน อยู่ในระดับปานกลาง 10 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ให้การสนับสนุนงบประมาณเพื่อในการจัดกิจกรรมของศูนย์การเรียนรู้ ชุมชน และ เป็นผู้ประสานงานกับบุคคลหน่วยงานของภาครัฐภาคเอกชนตลอดจนผู้รู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาให้ความรู้กับประชาชนในศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ( $\bar{X} = 3.40$ ) ให้ข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการศูนย์การเรียนรู้ชุมชน เพื่อนำ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนมาให้ความรู้แก่นักเรียน เสนอความคิดเห็นการสร้างและปรับปรุง

หลักสูตรของศูนย์การเรียนรู้ชุมชนให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน เช่นการพัฒนา  
หลักสูตรท้องถิ่น ( $\bar{X} = 3.20$ ) เท่ากัน



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม  
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปฏิบัติบทบาทด้านการจัดการบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม  
 ด้านการศึกษาตามอัยกาศัย จำแนกตามวุฒิการศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	บทบาทด้านการจัดการบริหารส่วนตำบล	ต่ำกว่าปริญญาตรี			ปริญญาตรี			สูงกว่าปริญญาตรี			รวม		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
27	หรือกับประชาชนในการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ประสพการณ์ และแสวงหาความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เวทีชาวบ้าน ประชาคมชาวบ้าน เป็นต้น	3.62	0.87	มาก	3.39	1.12	ปานกลาง	3.80	0.83	มาก	3.53	0.98	มาก
28	กำหนดรายละเอียด แผนงานและโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ ไว้ในแผนปฏิบัติการขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างชัดเจน	3.47	0.84	ปานกลาง	3.25	0.99	ปานกลาง	3.40	1.34	ปานกลาง	3.38	0.91	ปานกลาง
29	จัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมการศึกษาท้องถิ่น	3.51	0.81	มาก	3.22	0.98	ปานกลาง	3.80	1.30	มาก	3.40	0.90	ปานกลาง
30	เป็นคณะกรรมการการศึกษา ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ ให้แก่ประชาชน	3.34	0.85	ปานกลาง	3.13	0.99	ปานกลาง	3.20	1.30	ปานกลาง	3.25	0.92	ปานกลาง
31	เป็นคณะกรรมการกำหนดคุณสมบัติของผู้ให้ความรู้กับประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษา รูปแบบต่าง ๆ	3.13	0.83	ปานกลาง	3.00	1.01	ปานกลาง	3.20	1.30	ปานกลาง	3.08	0.91	ปานกลาง
32	ให้ข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ	3.17	0.86	ปานกลาง	3.13	1.03	ปานกลาง	3.40	1.51	ปานกลาง	3.16	0.94	ปานกลาง

ข้อ	บทบาทด้านการศึกษาของ องค์การบริหารส่วนตำบล	ต่ำกว่าปริญญาตรี			ปริญญาตรี			สูงกว่าปริญญาตรี			รวม	
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.
33	เสนอความคิดเห็นการจัดทำหลักสูตร การจัดกิจกรรม ใน การจัดการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ ให้แก่ประชาชนต่อ คณะกรรมการการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล	3.14	0.93	ปานกลาง	3.05	1.07	ปานกลาง	3.20	1.48	ปานกลาง	3.11	0.99
34	เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลงานการจัดการศึกษาในรูปแบบ ต่าง ๆ ให้แก่ประชาชน	3.35	0.90	ปานกลาง	3.25	1.00	ปานกลาง	3.40	1.14	ปานกลาง	3.31	0.94
35	ช่วยเหลือ ประสานงานให้กับเครือข่ายการเรียนรู้แต่ละกลุ่ม ประชาคมในตำบล	3.59	0.84	มาก	3.27	1.01	ปานกลาง	3.40	0.89	ปานกลาง	3.46	0.92
36	รับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการศึกษารูปแบบต่าง ๆ ให้แก่ ประชาชน	3.49	0.86	ปานกลาง	3.30	0.90	ปานกลาง	3.40	1.51	ปานกลาง	3.41	0.89
37	เสนอแนวทางการแก้ปัญหาในการจัดการศึกษารูปแบบต่าง ๆ ให้แก่ประชาชน	3.35	0.83	ปานกลาง	3.13	1.01	ปานกลาง	3.40	1.14	ปานกลาง	3.26	0.91
38	มีข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	3.57	0.83	มาก	3.42	0.98	ปานกลาง	3.20	0.83	ปานกลาง	3.51	0.89
39	จัดให้มีห้องสมุดของชุมชนเพื่อเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้า	3.13	0.99	ปานกลาง	2.95	1.08	ปานกลาง	3.00	1.22	ปานกลาง	3.06	1.03
40	จัดหาเทคโนโลยีในการนำเสนอมูลฐานข่าวสาร เช่น คอมพิวเตอร์	3.25	1.08	ปานกลาง	3.16	1.10	ปานกลาง	3.40	1.51	ปานกลาง	3.22	1.09

ข้อ	บทบาทด้านการศึกษารอง องค์การบริหารส่วนตำบล	ต่ำกว่าปริญญาตรี			ปริญญาตรี			สูงกว่าปริญญาตรี			รวม		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
41	เปิดโอกาสให้ประชาชนได้ค้นคว้าข้อมูลข่าวสารด้วยตนเอง ทางอินเทอร์เน็ต	3.15	1.11	ปานกลาง	3.09	1.14	ปานกลาง	3.80	1.64	มาก	3.14	1.12	ปานกลาง
42	มีการนำเสนอ/รายงานข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็วเข้าใจง่าย	3.23	0.94	ปานกลาง	3.25	1.01	ปานกลาง	3.20	1.30	ปานกลาง	3.24	0.97	ปานกลาง
	รวม	3.34	0.85	ปานกลาง	3.19	0.97	ปานกลาง	3.38	1.21	ปานกลาง	3.28	0.91	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 พบว่าระดับปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม ด้านการศึกษาตามอัตรายาคัย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.28$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ หารือกับประชาชนในการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ประสบการณ์ และแสวงหาความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เวทีชาวบ้าน เป็นต้น ( $\bar{X} = 3.53$ ) และมีข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ( $\bar{X} = 3.51$ ) อยู่ในระดับปานกลาง 14 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ ช่วยเหลือประสานงานให้กับเครือข่าย การเรียนรู้แต่ละกลุ่มประชาคมในตำบล ( $\bar{X} = 3.46$ ) รับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการศึกษารูปแบบต่าง ๆ ให้แก่ประชาชน ( $\bar{X} = 3.41$ ) และจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมการศึกษาท้องถิ่น ( $\bar{X} = 3.40$ ) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามวุฒิทางการศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า

ผู้ที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีระดับปฏิบัติตามบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.34$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ หารือกับประชาชนในการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ประสบการณ์ และแสวงหาความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เวทีชาวบ้าน ประชาคมชาวบ้าน เป็นต้น ( $\bar{X} = 3.62$ ) ช่วยเหลือประสานงานให้กับเครือข่ายการเรียนรู้แต่ละกลุ่มประชาคมในตำบล ( $\bar{X} = 3.59$ ) และมีข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ( $\bar{X} = 3.57$ ) ตามลำดับ อยู่ในระดับปานกลาง 12 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ รับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการศึกษารูปแบบต่าง ๆ ให้แก่ประชาชน ( $\bar{X} = 3.49$ ) กำหนดรายละเอียดแผนงานและโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษารูปแบบต่าง ๆ ไว้ในแผนปฏิบัติการขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างชัดเจน ( $\bar{X} = 3.47$ ) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผลงานการจัดการเรียนรู้รูปแบบต่าง ๆ ให้แก่ประชาชน และเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาในการจัดการศึกษารูปแบบต่าง ๆ ให้แก่ประชาชน ( $\bar{X} = 3.35$ ) ตามลำดับ

ผู้ที่มีวุฒิปริญญาตรีมีระดับปฏิบัติตามบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.19$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ( $\bar{X} = 3.42$ ) หารือกับประชาชนในการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ประสบการณ์ และแสวงหาความรู้

ในรูปแบบต่าง เช่น เวทีชาวบ้าน ประชาคม ชาวบ้าน เป็นต้น ( $\bar{X} = 3.39$ ) และรับทราบ ปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการศึกษารูปแบบต่าง ๆ ให้แก่ประชาชน ( $\bar{X} = 3.30$ ) ตามลำดับ ผู้มีวุฒิสูงกว่าปริญญาตรีมีระดับปฏิบัติการตามบทบาทด้านการศึกษาของ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.38$ ) เมื่อพิจารณา เป็นรายชื่อพบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ คือ หารือกับประชาชนในการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ประสพการณ์ และแสวงหาความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เวทีชาวบ้าน ประชาคมชาวบ้าน เป็นต้น จัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมการศึกษาท้องถิ่นและเปิดโอกาส ให้ประชาชนได้ค้นคว้าข้อมูลข่าวสารด้วยตนเองทางอินเทอร์เน็ต ( $\bar{X} = 3.80$ ) เท่ากัน อยู่ใน ระดับปานกลาง 13 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ กำหนด รายละเอียด แผนงานและโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษารูปแบบ ต่าง ๆ ไว้ในแผนปฏิบัติการขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างชัดเจน ให้ข้อเสนอแนะต่อ คณะกรรมการการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษารูปแบบต่าง ๆ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ผลงานการจัดการศึกษารูปแบบต่าง ๆ ให้แก่ประชาชน ช่วยเหลือ ประสานงานให้กับเครือข่ายการเรียนรู้แต่ละกลุ่มประชาคมในตำบล รับทราบปัญหาที่เกิดขึ้น ในการจัดการศึกษารูปแบบต่าง ๆ ให้แก่ประชาชน เสนอแนวทางการแก้ปัญหาในการจัด การศึกษารูปแบบต่าง ๆ ให้แก่ประชาชน จัดหาเทคโนโลยีในการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร เช่น คอมพิวเตอร์ ( $\bar{X} = 3.40$ ) เท่ากัน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับปฏิบัติบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหาร ส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามตำแหน่งและวุฒิการศึกษาของผู้ตอบ แบบสอบถาม นำเสนอในตารางที่ 12 ถึงตารางที่ 20

ตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบระดับปฏิบัติบทบาทด้านการศึกษาของ องค์การบริหารส่วน ตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม ตามตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวม

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2.18	3	0.73	.86	.46
ภายในกลุ่ม	394.64	466	0.84		
รวม	396.832	469			

\* ระดับนัยสำคัญที่ .05



จากตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบระดับปฏิบัติบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม ตามตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 13 ผลการเปรียบเทียบระดับปฏิบัติบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม ตามตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการศึกษาในระบบ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	.78	3	.26	.29	.82
ภายในกลุ่ม	415.65	466	.89		
รวม	416.43	469			

\* ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 13 ผลการเปรียบเทียบระดับปฏิบัติบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม ตามตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการศึกษาในระบบไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบระดับปฏิบัติบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม ตามตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการศึกษานอกระบบ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	5.33	3	1.77	2.09	.10
ภายในกลุ่ม	395.69	466	.84		
รวม	401.02	469			

\* ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบระดับปฏิบัติบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม ตามตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการศึกษานอกระบบไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 15 ผลการเปรียบเทียบระดับปฏิบัติบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม ตามตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการศึกษาตามอัยาศัย

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	4.67	3	1.55	1.89	.13
ภายในกลุ่ม	383.80	466	.82		
รวม	388.47	469			

\* ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 15 ผลการเปรียบเทียบระดับปฏิบัติบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม ตามตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการศึกษาจากอัยาศัยไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 16 ผลการเปรียบเทียบระดับปฏิบัติบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม ตามวุฒิการศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวม

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2.62	2	.131	1.55	.21
ภายในกลุ่ม	394.20	467	0.84		
รวม	396.83	469			

\* ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 16 ผลการเปรียบเทียบระดับปฏิบัติบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม ตามวุฒิการศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 17 ผลการเปรียบเทียบระดับปฏิบัติบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม ตามวุฒิการศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการศึกษาในระบบ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2.08	2	1.04	1.17	.30
ภายในกลุ่ม	414.35	467	.887		
รวม	416.43	469			

\* ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 17 ผลการเปรียบเทียบระดับปฏิบัติบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม ตามวุฒิการศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการศึกษาในระบบไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 18 ผลการเปรียบเทียบระดับปฏิบัติบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม ตามวุฒิการศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการศึกษานอกระบบ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3.46	2	1.73	2.03	.13
ภายในกลุ่ม	397.55	467	.85		
รวม	401.01	469			

\* ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 18 ผลการเปรียบเทียบระดับปฏิบัติบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม ตามวุฒิการศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการศึกษานอกระบบไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 19 ผลการเปรียบเทียบระดับปฏิบัติบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม ตามวุฒิการศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการศึกษาตามอัยาศัย

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2.77	2	1.38	1.67	.18
ภายในกลุ่ม	385.71	467	.82		
รวม	388.48	469			

\* ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 19 ผลการเปรียบเทียบระดับปฏิบัติบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม ตามวุฒิการศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการศึกษาตามอัยาศัยไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทด้านการศึกษาของ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม นำเสนอในตารางที่ 20 ถึง ตารางที่ 22

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม  
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 20 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทด้านการศึกษาของ  
องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม ด้านการศึกษาในระบบ

ลำดับที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทด้าน การศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการศึกษาในระบบ	ความถี่	ร้อยละ
1	ควรจัดงบประมาณสนับสนุนการศึกษาให้เพียงพอ	24	14.63
2	ควรมีการประสานความร่วมมือกันระหว่างสถานศึกษาและ องค์การบริหารส่วนตำบลในการสนับสนุนการจัดการศึกษา	22	13.41
3	การศึกษาในระบบเป็นการศึกษาที่มีระบบที่ดีอยู่แล้วผู้รับผิดชอบ เดิมทำได้ดีอยู่แล้วไม่ควรมีการถ่ายโอนให้องค์การบริหารส่วนตำบล	20	12.19
4	ควรมีการประสานความร่วมมือสร้างความเข้าใจระหว่างครูกับองค์การ บริหารส่วนตำบลทุกด้านด้วยความรวดเร็วในการจัดการศึกษา	19	11.58
5	องค์การบริหารส่วนตำบลยังมีบทบาทใจการจัดการศึกษาน้อยควรเปิด โอกาสให้เข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและพร้อมที่จะรับการ เปลี่ยนแปลง	17	10.37
6	ควรเปิดโอกาสให้ประชาชน บุคคลต่าง ๆ แสดงความคิดเห็นและมี บทบาทในการจัดการศึกษา	15	9.15
7	ควรเข้มงวดในการจัดการศึกษา กำชับระเบียบวินัยและลงโทษ นักเรียนที่ทำผิดตามลำดับจนถึงไล่ออก	13	7.93
8	ควรมีคำสั่งให้พนักงานหรือฝ่ายบริหารเข้าไปมีบทบาทในการจัด การศึกษา	9	5.49
9	ควรศึกษาถึงผลดีผลเสียของการถ่ายโอนการศึกษาให้องค์การบริหาร ส่วนตำบลอย่างตรงไปตรงมาที่ไม่มีผลประโยชน์แอบแฝง	7	4.27
10	คุณภาพการจัดการศึกษาอ่านลงควรรีบดำเนินการแก้ไข ครูยังปฏิบัติงานไม่เต็มศักยภาพเท่าที่ควรควรเพิ่มให้สูงขึ้น	6	3.66
11	ควรจัดการศึกษาให้ดีทั้งระบบเพื่อสร้างความพึงพอใจทั้งระบบ	4	2.44
12	โรงเรียนไม่สนองนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบลน่าจะมีการให้	3	1.83
13	ความรู้บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลแก่บุคลากรของ โรงเรียน	2	1.22

ลำดับที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทด้าน การศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการศึกษาในระบบ	ความถี่	ร้อยละ
14	การเรียนการสอนในชนบทและในเมืองมีความแตกต่างกันทำให้นักเรียนย้ายเข้าไปเรียนในเมืองมากขึ้น	1	0.61
15	องค์การบริหารส่วนตำบลควรตั้งกองการศึกษาแล้วจัดการศึกษา หรือโอนสถานศึกษามาสังกัด	1	0.61
16	องค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในพื้นที่รู้ปัญหาของการจัดการศึกษาควรถ่ายโอนการศึกษาให้องค์การบริหารส่วนตำบลเด็กจะได้ประโยชน์สูงสุด	1	0.61
รวม		164	100

จากตารางที่ 20 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการศึกษาในระบบ พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถาม 164 คน เมื่อพิจารณาตามความถี่และค่าร้อยละที่พบมาก 3 ลำดับแรก คือ ควรจัดงบประมาณสนับสนุน การศึกษาให้เพียงพอ (ร้อยละ 14.63) ควรมีการประสานความร่วมมือกันระหว่างสถานศึกษาและ องค์การบริหารส่วนตำบลในการสนับสนุนการจัดการศึกษา (ร้อยละ 13.41) และการศึกษาในระบบเป็นการศึกษาที่มีระบบที่ดีอยู่แล้ว ผู้รับผิดชอบเดิมทำได้ดีอยู่แล้วไม่ควรมีการถ่ายโอนให้องค์การบริหารส่วนตำบล (ร้อยละ 12.19) ตามลำดับ

ตารางที่ 21 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทด้านการศึกษาของ  
องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม ด้านการศึกษานอกระบบ

ลำดับที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทด้าน การศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการศึกษานอกระบบ	ความถี่	ร้อยละ
1	ควรจัดงบประมาณสนับสนุนการศึกษาของชุมชน	21	17.50
2	ควรให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมสนับสนุนการจัด การศึกษานอกระบบและถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น	20	16.67
3	ควรมีสูนย์บริการอินเทอร์เน็ตให้บริการอย่างทั่วถึง	17	14.16
4	ควรจัดเป็นศูนย์การเรียนรู้ชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบล	14	11.67
5	องค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความ ความคิดเห็นเสนอแนวทางการจัดการศึกษาและร่วมศึกษา	11	9.17
6	ควรส่งเสริมให้ประชาชนที่ไม่มีโอกาสทางการศึกษาได้ศึกษามาก ขึ้นมีการพบกลุ่มอย่างจริงจัง	9	7.50
7	การจัดระบบการศึกษานอกระบบยุ่งยากต่อการส่งเสริม	7	5.83
8	ควรให้มีหลักสูตรการศึกษาที่หลากหลายครอบคลุมสาขาอาชีพ	6	5.00
9	ควรสนับสนุนข้อมูลข่าวสารของชุมชน	5	4.17
10	ควรประสานความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่การศึกษานอกระบบ กับองค์การบริหารส่วนตำบลให้มากขึ้น	4	3.33
11	เด็กยังขาดความสนใจควรส่งเสริมให้มีความรู้รอบตัวและข่าวสาร ข้อมูลมากขึ้น	3	2.50
12	ควรจัดให้มีกลุ่มอาชีพและพัฒนาอาชีพ	2	1.67
13	ควรเพิ่มกฎระเบียบให้มากขึ้นเพื่อการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ	1	0.83
รวม		120	100

จากตารางที่ 21 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทด้านการศึกษา  
ขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการศึกษานอกระบบ พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถาม 120  
คน เมื่อพิจารณาตามความถี่และค่าร้อยละที่พบมาก 3 ลำดับแรก คือ ควรจัดงบประมาณ  
สนับสนุนการศึกษาของชุมชน (ร้อยละ 17.50) ควรให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วม  
สนับสนุนการจัดการศึกษานอกระบบและถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น (ร้อยละ 16.67) และ  
ควรมีสูนย์บริการอินเทอร์เน็ตให้บริการอย่างทั่วถึง (ร้อยละ 14.16) ตามลำดับ

ตารางที่ 22 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทด้านการศึกษาของ  
องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดมหาสารคาม ด้านการศึกษาตามอัธยาศัย

ลำดับที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทด้าน การศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลด้านการศึกษิตตามอัธยาศัย	ความถี่	ร้อยละ
1	ควรสนับสนุนให้มีห้องสมุดประชาชนและอินเตอร์เน็ตตำบล	37	22.29
2	ควรส่งเสริมกลุ่มอาชีพทุกสาขา	24	14.45
3	ควรส่งเสริมสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน อย่าสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	21	12.65
4	การศึกษาตามอัธยาศัยไม่ได้รับความสนใจที่มากพอควร ดำเนินการอย่างจริงจัง	18	10.84
5	ควรจัดให้มีบุคลากรรับผิดชอบการศึกษาตามอัธยาศัยโดยตรง ขององค์การบริหารส่วนตำบล	15	9.03
6	เป็นการศึกษาที่ นายก ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ละเลย ควรให้ความสนใจมากยิ่งขึ้น	13	7.83
7	ควรสนับสนุนด้านงบประมาณให้เพียงพอ	11	6.67
8	ควรจัดระบบการบริหารจัดการการศึกษาตามอัธยาศัยให้เป็น ระบบชัดเจน	9	5.42
9	ควรให้มีระบบข้อมูลสารสนเทศของตำบลให้ชัดเจนเป็นแหล่ง เรียนรู้	8	4.81
10	ควรจัดกลุ่มสนใจแลกเปลี่ยนเรียนรู้ชุมชน	5	3.01
11	ประชาชน ชุมชน ไม่เข้าใจในการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย ควรเสริมสร้างความเข้าใจให้ชัดเจน	3	1.80
12	ควรจัดเป็นศูนย์การเรียนรู้ชุมชนให้มีผู้รับผิดชอบ ประชาชน บุคคลเข้ามามีส่วนร่วม	2	1.20
รวม		166	100



จากตารางที่ 22 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทด้าน  
การศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการศึกษาตามอัยาศัย พบว่า มีผู้ตอบ  
แบบสอบถาม 166 คน เมื่อพิจารณาตามความถี่และค่าร้อยละที่พบมาก 3 ลำดับแรก คือ  
ควรสนับสนุนให้มีห้องสมุดประชาชนและอินเตอร์เน็ตตำบล (ร้อยละ 22.29) ควรส่งเสริมกลุ่ม  
อาชีพทุกสาขา (ร้อยละ 14.45) และ ควรส่งเสริมสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน อย่างสม่ำเสมอและ  
ต่อเนื่อง (ร้อยละ 12.65) ตามลำดับ



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม  
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY